

Complexnummer: 510061

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Ned. Herv. Kerk Hoofddorp

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

510062, 510063

Woonplaats

Hoofddorp

Gemeente

Haarlemmermeer

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Hoofdweg 774, 2132 BW te Hoofddorp

Complexomschrijving

Inleiding

Religieus complex NEDERLANDS HERVORMDE KERK TE HOOFDDORP, bestaande uit een zaalkerk met orgelkas en een PASTORIE, gelegen aan de Hoofdweg in Hoofddorp. Kerk en pastorie werden gebouwd tussen 1855 en 1859 in eclectische bouwtrant, naar ontwerp van de Amsterdamse architect Bakker. Het complex is net buiten het centrum van Hoofddorp gelegen, aan de zuidoostzijde van de Hoofdvaart en de Hoofdweg. Hoofdvaart en Hoofdweg vormen tezamen de hoofd-as, die de Haarlemmermeerpolder in de lengte doorsnijdt. In de drooggelegde Haarlemmermeerpolder werden de percelen buiten de bebouwde kom het eerst vrijgegeven. Bovendien waren deze percelen goedkoper dan de later in het centrum van Hoofddorp uitgegeven percelen. Waarschijnlijk waren dit de redenen waarom kerk en pastorie excentrisch van Hoofddorp zijn komen te liggen. De kerk ligt ten zuidwesten van de pastorie. Op het perceel bevinden zich ten noordoosten van de kerk en pastorie ook een verenigingsgebouw en een voorraadschuur, die niet onder de bescherming vallen omdat ze te veel verbouwd zijn. Ten zuidwesten van de kerk is op het perceel een kerkhof aangelegd, dat niet onder de bescherming valt omdat het geen uitzonderlijke kwaliteiten heeft qua aanleg en grafmonumenten.

Omschrijving

Het complex omvat een vrijstaande zaalkerk met ingebouwde fronttoren, voorzien van een klokkentoren en achzijdige leien spits; de kerk is witgepleisterd, behalve de bakstenen gevel. De bijbehorende pastorie is eveneens een vrijstaand, witgepleisterd gebouw en heeft twee bouwlagen onder zadeldak tussen puntgevels.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het religieuze complex Nederlands Hervormde Kerk te Hoofddorp, bestaande uit een zaalkerk met orgelkas en pastorie is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als gaaf bewaard voorbeeld van religieuze bouwkunst van een Nederlands Hervormde gemeente uit het midden van de 19de eeuw in het Noordhollandse polderland, gebouwd in eclectische bouwtrant. Daarnaast heeft het complex van kerk en pastorie situationele waarde door de stedenbouwkundig interessante, centrale ligging in de duidelijke structuur van de polder, nabij de kruising van de belangrijkste (water-)wegen. Het complex is tevens van sociaal-cultuurhistorisch belang als eerst gebouwde kerk en pastorie in de Haarlemmermeerpolder.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510062

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	09 juni 1999
Kadaster deel/nr	82817/26

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hoofddorp	Haarlemmermeer	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hoofddorp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haarlemmermeer	L			7877

Omschrijving**

Inleiding

NEDERLANDS HERVORMDE KERK, onderdeel uitmakend van het complex van Nederlands Hervormde Kerk en pastorie aan de Hoofdweg te Hoofddorp. De kerk is gebouwd als zaalkerk tussen 1855 en 1858, naar ontwerp van de Amsterdamse architect Bakker, in eclectische bouwtrant. Het gebouw is NO-ZW gericht. In de kerk bevindt zich een uit 1869 daterend orgel, vervaardigd door Knipscheer, waarvan de ORGELKAS ook onder de bescherming valt. In 1952 werd de kerk gerestaureerd en zijn er voornamelijk in het interieur wijzigingen aangebracht. Zo werd onder meer de dispositie van de ruimte gewijzigd en werden een nieuw bordes met kansel, avondsmaltafel, doopvont en klankbord aangebracht. Ook werd een nieuw, vlak plafond aangebracht.

N.B. Bordes, kansel, avondsmaltafel, doopvont en klankbord vallen niet onder de bescherming.

Omschrijving

Zaalkerk op rechthoekige plattegrond met zadeldak gedekt met blauwgesmoorde kruispannen. De noklijn staat loodrecht op de Hoofdweg. Het zuidelijk dakschild wordt doorsneden door een schoorsteen. De kerk is opgetrokken in rode baksteen, gemetseld in kruisverband, boven een uitgemetselde plint. De voorgevel (NW) en rechterzijgevel (ZW) zijn voorzien van een witte pleisterlaag. De kerk heeft een diepte van zeven traveeën en is voorzien van een ingebouwde toren aan de straatzijde. Het dak heeft een hangende kapconstructie. Tenzij anders vermeld bevatten de vensterassen een ijzeren rondboogvenster met meerruits-roedenverdeling, met een hardstenen onderdorpel en afgesloten door een gestucte wenkbrauw op consoles.

De symmetrisch ingedeelde, wit gepleisterde voorgevel (NW) heeft een breedte van drie traveeën en een hoogte van twee bouwlagen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De middelste travee risaleert en bevat de ingebouwde toren, opgebouwd uit drie geledingen. De eerste geleding bevat op de begane grond de hoofdentree, bestaande uit een zware rechthoekige dubbele paneeldeur. Aan weerszijden van de deur bevindt zich een hardstenen gedenkplaat aangebracht ter herinnering aan de bouwperiode. Boven de deur zijn een rechthoekige wenkbrauw op consoles en een rechte lijst aangebracht. Boven de cordonlijst bevindt zich een groot rondboogvenster, waarboven een geprofileerde lijst is aangebracht. Hierboven begint de tweede geleding van de toren die vierkant is en die bovendaks wordt afgesloten door een lijst op consoles. Dit gedeelte bevat in de voorgevel een rond venster, dat licht doorlaat in de kap. De derde geleding van de toren bestaat uit een vierkante bakstenen klokketoren met in elke zijde rechte galmgaten en een uurwerk. Op de klokketoren staat een achthoekige met leien gedekte spits, waarop een vergulde windhaan prijkt. De twee buitenste traveeën van de voorgevel, bevatten eveneens een dubbele paneeldeur met rondboogvenster erboven. De voorgevel wordt aan weerszijden van de toren afgesloten door een overstekende geprofileerde daklijst.

De wit gepleisterde rechterzijgevel (ZW) heeft een breedte van zeven traveeën, waarvan de twee buitenste enigszins risaleren. De hoektraveeën bevatten op de begane grond een rechthoekig venster en boven de cordonband een kleiner rondboogvenster. De vijf middelste traveeën bevatten elk een groot rondboogvenster boven de cordonlijst. De gevel wordt afgesloten door een overstekende houten daklijst met boeiplank.

De linkerzijgevel (NO) heeft in principe een zelfde opbouw als de rechterzijgevel. Op de noordoostelijke hoektravee is evenwel het rondboogvenster dichtgezet. Van de vijf middelste traveeën bevatten de twee buitenste een naar beneden toe vergroot rondboogvenster, waardoor de cordonlijst wordt onderbroken. De drie middelste vensterassen hebben geen rondboogvenster, maar een rondboogvormig spaarveld.

De symmetrisch ingedeelde achtergevel (ZO) heeft een breedte van vijf vensterassen, waarvan de drie middelste zijn samengevat in een licht risalerende middenpartij. De eerste en de vijfde as bevatten op de begane grond een rechthoekige houten deur met half rond bovenlicht en boven de cordonlijst een rondboogvenster. De drie vensterassen van de middenpartij bevatten zowel op de begane grond als op de eerste verdieping op elke as een rondboogvenster. In de top van de gevel is een rozetvenster aangebracht.

De deuren in de voorgevel verlenen toegang tot drie naast elkaar gelegen voorruimten die weer naar de kerkruijnte voeren (met uitzondering van de noordoostelijke). De kerkruijnte heeft wit gepleisterde wanden, de vloer is belegd met natuurstenen zerken. Langs drie wanden zijn bankenblokken gezet die zicht bieden op de kansel, geplaatst tegen de blinde noordoostelijke wand. In het midden van de ruimte, dwars op de lengterichting staan (niet oorspronkelijke) losse stoelen. Langs de zuidwestelijke wand strekt zich een houten galerij uit met bankenblokken. De galerij wordt ondersteund door vier tot het plafond opgaande kolommen, die bekleed zijn met verticale latten. Twee trappen in voor- en achterraimten van de kerk voeren naar deze galerij. Onder de toren, aan de noordwestzijde, bevindt zich het orgelbalkon. De orgelkas is uitgevoerd in hout en is versierd met voornamelijk neo-barokke motieven zoals krullen, voluten en musicerende engelen. Een muur aan de ene en een kolom aan de andere zijde ondersteunen de bovenbouw van de toren. Achter de kerkruijnte, aan de zuidoostzijde, bevinden zich ter diepte van één travee op de begane grond nog drie vertrekken en op de eerste verdieping enkele vergaderruimten.

Waardering

De uit 1855-1859 daterende, in eclectische bouwtrant opgetrokken, zaalkerk met fronttoren en orgelkas is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als kenmerkend en historisch-functioneel hoofdonderdeel van het religieuze complex Nederlands Hervormde Kerk te Hoofddorp.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 510063

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	09 juni 1999
Kadaster deel/nr	82817/12

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hoofddorp	Haarlemmermeer	Noord-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haarlemmermeer	L			8278

Omschrijving**

Inleiding

PASTORIE, onderdeel uitmakend van het complex van Nederlands Hervormde Kerk en pastorie aan de Hoofdweg te Hoofddorp. De pastorie is gebouwd in 1859, naar ontwerp van de Amsterdamse architect Bakker, in eclectische bouwtrant.

Omschrijving

Pastorie, gebouwd op rechthoekige plattegrond, bestaande uit twee bouwlagen onder een verzonken zadeldak met blauw gesmoorde kruispannen. De noklijn loopt evenwijdig aan de Hoofdweg. Het pand is opgetrokken in rode baksteen, gemetseld in kruisverband, boven een uitgemetselde plint. De voorgevel (NW) en de rechterzijgevel (ZW) zijn voorzien van een witte pleisterlaag. In het muurwerk zijn op verschillende plaatsen de schieters van rozetankers zichtbaar en enkele staafankers. Tenzij anders vermeld bevatten de vensterassen een achtruits- (begane grond) of zesruits-schuifvenster (eerste verdieping), waarvan het tweeruits-bovenlicht getoogd is.

De symmetrisch ingedeelde voorgevel (NW) heeft een breedte van vijf vensterassen, waarvan de middelste is ondergebracht in een licht risalerende middenpartij. Op de hoeken van de voorgevel zijn lisenen aangebracht. Tussen de begane grond en eerste verdieping is een cordonlijst aangebracht. De middenpartij bevat op de begane grond de voordeur, bestaande uit een dubbele paneeldeur met getoogd bovenlicht. De deur heeft een houten omlijsting met kroonlijst. De voordeur is bereikbaar via enkele hardstenen treden. Boven de voordeur, op de eerste verdieping, bevindt zich een venster dat afgesloten wordt door een segmentboogvormige wenkbrauw op consoles. In de geveldelen aan weerszijden van de middenpartij bevinden zich zowel op de begane grond als eerste verdieping twee vensters, die gekoppeld worden door een houten onderdorpel en een wenkbrauw met twee bogen op consoles. De voorgevel wordt afgesloten door een geprofileerde gootlijst op consoles.

De wit gepleisterde rechterzijgevel (ZW) heeft tussen de begane grond en eerste verdieping en tussen de eerste verdieping en de kapverdieping een getoogd venster met roedenverdeling.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De linkerzijgevel (NO) heeft een zelfde opbouw en indeling als de rechterzijgevel. Het metselwerk is evenwel niet gepleisterd.

De achtergevel (ZO) is niet gepleisterd en heeft een vergelijkbare indeling als de voorgevel, maar is eenvoudiger uitgevoerd. Alleen de hoeklisenen zijn gestuct. De vensters hebben geen wenkbrauwen. De gevel wordt afgesloten door een houten kroonlijst met panelen.

Waardering

De uit 1859 daterende, in eclectische bouwtrant opgetrokken pastorie is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als kenmerkend en historisch-functioneel onderdeel van het religieuze complex Nederlands Hervormde Kerk te Hoofddorp.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)